

De kerk viert feest!

De kerk viert feest!

Is een uitgave van:

Protestantse Kerk Nederland

Nederlands Bijbelgenootschap

Katholieke Bijbelstichting

Bakens in de tijd

Feest! Slingers, ballonnen en taart, cadeaus en muziek. Lekker eten, een goed glas wijn, rond de tafel met mensen die je lief zijn. Feestdagen zijn dagen waar je vol verwachting naar uitkijkt, dagen waar je met plezier op terugkijkt, en waarvan je de herinnering koestert. Dagen die je bewust beleeft. Feesten vieren het leven, omdat het leven het waard is om gevierd te worden.

De kerk is dé plek waar feest wordt gevierd. Dat gebeurt in de kerkdienst, de viering. Veel kerken zijn gebouwd in de vorm van een kruis. 'Viering' verwijst naar de naam van het vierkante deel van de kerk, op de kruising van koor en langschip.

De kerk viert feest met Kerst, Pasen en Pinksteren. Het kerstfeest viert de geboorte van Jezus Christus. Het paasfeest gedenkt het lijden, sterven en opstaan van Jezus. En het pinksterfeest is het feest van de heilige Geest.

De kerk viert ook feest als een kind wordt gedoopt, als twee mensen een zegen over hun huwelijk vragen, als brood en wijn worden gedeeld. Als iemand is gestorven biedt de kerk een uitvaartdienst om iemand een uitgeleide uit dit leven te geven en troost en bemoediging te bieden aan de nabestaanden.

De feesten van de kerk geven betekenis en diepte aan het leven, en maat en ritme aan het jaar. Het zijn bakens in de tijd. Zo verandert een jaar van 365 gewone dagen in een jaar van gewone én bijzondere dagen en feesten.

Om dit te markeren heeft de kerk bepaalde kleuren voor de feesten en voor de periodes in het kerkelijk jaar die aan een feest vooraf gaan. Kleden over de tafel voorin de kerk, de kleding van de voorganger en soms ook bloemen laten deze kleuren zien: wit, groen, paars en rood.

Dit boekje geeft informatie over de belangrijkste feesten die de kerk kent. Het laat zien hoe de kerkelijke feesten hun oorsprong vinden in de bijbel. Het vertelt ook over de betekenis van de feesten voor het leven van mensen. Het doet dat door u mee te nemen op een wandeling door de Dorpskerk van Abcoude. In het kerkgebouw is van alles te zien: voorwerpen, kleuren en symbolen die horen bij een feest en iets vertellen over de betekenis.

Halleluja!

*Loof God in zijn heilige woning,
loof hem in zijn machtig gewelf,
loof hem om zijn krachtige daden,
loof hem om zijn oneindige grootheid.*

*Loof hem met hoorn geschal,
loof hem met harp en lier,
loof hem met dans en tamboerijn,
loof hem met snaren en fluit.*

*Loof hem met klinkende bekkens,
loof hem met slaande cimbalen.
Alles wat adem heeft, loof de Heer.*

Halleluja!

Psalm 150

Feesten in de bijbel

In de bijbel, het boek over Gods geschiedenis met mensen, staan verschillende verhalen over feesten. Feestvieren hoort bij het leven. Alle feesten die de kerk viert vinden hun oorsprong in de bijbel.

Kerst, Pasen en Pinksteren gaan over de belangrijkste momenten in het leven van Jezus Christus. Over zijn geboorte, sterven en opstanding en over de inspiratie die zijn leerlingen kregen door de heilige Geest.

Ook over doop, rouw en trouw zijn verhalen te vinden in de bijbel. Deze momenten vormen scharnieren in het menselijk leven. Juist op deze momenten werd en wordt Gods aanwezigheid gevraagd en ervaren. Mensen vragen een zegen over een huwelijk. De naam van een kind wordt met de naam van God verbonden. En zoals het leven aan het begin aan God wordt toevertrouwd, zo gebeurt het ook aan het einde.

*Er is een tijd om te huilen
en een tijd om te lachen,
een tijd om te rouwen
en een tijd om te dansen.
Prediker 3:4*

Bijbels feestadvies

Een bijzonder feestadvies geeft de schrijver van het bijbelboek Prediker. Hij ziet haarscherp hoe zinloos en verdrietig het leven kan zijn. Juist daarom wijst hij erop hoe belangrijk het is om je zegeningen te tellen en het leven te vieren, als het maar even kan.

Dus eet je brood met vreugde, drink met een vrolijk hart je wijn. God ziet alles wat je doet allang met welbehagen aan. Draag altijd vrolijke kleren, kies een feestelijke geur. Geniet van het leven met de vrouw die je bemint. Geniet op alle dagen van je leven, die God je heeft gegeven. Het bestaan is leeg en vluchtig en je zwoegt onder de zon, dus geniet op elke dag. Het is het loon dat God je heeft gegeven.

Prediker 9:7-9

De kerk viert feest!

Dopen

De baby is opgedoft voor de doop, soms zelfs in een feestelijke doopjurk. Op de arm van een van de ouders of een vriend of familielid komt de dopeling de kerk binnen. De ouders en vaak alle aanwezige kinderen gaan samen met de dominee of priester rond het doopvont staan.

Terwijl de voorganger water over het babyhoofdje giet, zegt hij de naam van het kind en: 'Ik doop je in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest.' De ouders beloven dat zij het kind zullen opvoeden vanuit het geloof, dat zij zullen proberen een goed voorbeeld voor hun kind te zijn. De mensen in de kerk beloven dat zij bij dit kind betrokken willen zijn. Soms zijn er mensen die nauwer betrokken zullen zijn, de doopgetuigen of peetouders.

Het kind kan nog niet lopen, maar zet al wel de eerste stap op de weg van het geloof. Vanaf nu hoort het kind bij de geloofsgemeenschap. Als teken daarvan krijgt de dopeling vaak een doopkaars mee met de doopnaam erop. Elk jaar weer, op de dag waarop het gedoopt of jarig is, kan deze doopkaars gebrand worden. De vlam van de kaars is een teken van Gods licht dat niet dooft.

Dopen is niet alleen iets voor pasgeboren kinderen, je kunt op elke leeftijd worden gedoopt.

Dopen

In de bijbel vertelt de evangelist Marcus over de doop van Jezus. Johannes de Doper dompelt hem onder in het water van de rivier de Jordaan. Als hij weer bovenkomt, scheurt de hemel open. Gods Geest daalt als een duif neer op Jezus' hoofd. Er klinkt een stem uit de hemel:

Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind ik vreugde.

Marcus 1:11

Dopen is het begin van iets nieuws. Dat symboliseert het water van de Jordaan waarin mensen kopje onder gaan. Water verwijst in de bijbel naar alles wat het leven bedreigt. Maar water spoelt ook schoon en is nodig om te groeien.

Alle inwoners van Judea en Jeruzalem stroomden toe en lieten zich door hem dopen in de rivier de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden. Marcus 1:5

Dopen is geloven dat God een mensenleven draagt door het water heen en weten dat voor God steeds opnieuw een nieuw begin mogelijk is.

Dopen

Doet Joustra, geboren Greidanus, werd in 1916 gedoopt in de kerk van haar geboortedorp Achlum, Friesland. “Daar weet ik natuurlijk niets meer van, ik heb er niet eens papieren of foto’s van. Voor mijn ouders was het min of meer vanzelfsprekend om hun kinderen te laten dopen.

Mijn man en ik waren zeven jaar getrouwd voordat onze eerste dochter geboren werd. Dat was een zware, moeilijke tijd. De meeste vrouwen werden al zwanger in het eerste jaar van hun huwelijk. Wij hebben er hard voor gebeden en er erg mee geworsteld. De dokter kwam langs en zei: ‘Jullie moeten er niet op rekenen dat jullie nog kinderen krijgen.’ Hij gaf er geen cent voor, maar mijn man zei: ‘En toch houden wij er rekening mee dat God ons een kind schenkt, want bij God is niets onmogelijk.’

Toen ik zwanger werd, was dat medisch gezien dan ook een wonder. Ik kon het eerst niet geloven. Tineke is op een zondag gedoopt in de kerk van Easterein (Oosterend), een heel bijzondere dag. Zij was een geschenk uit de hemel, wij lieten haar dopen omdat wij haar in Gods handen wilden geven, omdat wij hoopten dat Hij haar wil beschermen. Twee jaar later werd onze tweede dochter geboren, Geeske. Haar jongste zoon is vernoemd naar mijn man, Ype. Toen hij werd gedoopt heeft mijn man hem in de kerk gebracht. Dat greep ons destijds zeer aan.”

Doet Joustra (1916) woont in Wommels en is daar lid van de Protestantse Kerk.

De kerk viert feest!

Trouwen

Het feest van de liefde! Twee mensen die van elkaar houden, komen in de kerk om de zegen van God te vragen over hun huwelijk. Vóór deze huwelijksdienst heeft het bruidspaar in het stadhuis het burgerlijk huwelijk gesloten. De huwelijksdienst heet ook wel kerkelijke inzegening.

De kerk ziet er mooi uit, versierd met bloemen, de mensen zijn feestelijk gekleed. Het bruidspaar komt binnen, het orgel speelt vrolijke muziek: 'Daar komt de bruid.'

In een huwelijksdienst wordt gezongen, gebeden, uit de bijbel gelezen, gepreikt. Het bruidspaar belooft om elkaar, ook in het geloof, te ondersteunen en om elkaar trouw te zijn, in goede en minder goede tijden. Na deze belofte knielt het bruidspaar op het knielbankje. De voorganger legt zijn handen op hun hoofd en geeft hen Gods zegen. Daarna krijgt het bruidspaar een trouwbijbel als cadeau van de kerk.

*Wij hebben lief omdat God ons
het eerst heeft lief gehad.
Johannes 4:19*

Trouwen

Het beroemdste huwelijksfeest in de bijbel is de bruiloft in Kana. In dit verhaal blijft het bruidspaar anoniem, alles draait om de wijn die opraakt. Maria vraagt haar zoon Jezus om hulp. Niet tevergeefs: dankzij hem wordt water tot de beste wijn ooit geschonken en kan het feest doorgaan.

Een ander verhaal over elkaar trouw beloven staat in het bijbelboek over Ruth. Ruth is de schoondochter van Noömi, een vrouw die vanwege een hongersnood wegvlucht uit Betlehem naar een gebied dat Moab heet. Noömi trouwt een man uit die streek. Hun zonen trouwen met Orpa en Ruth, vrouwen uit Moab. Uiteindelijk sterven de mannen, de weduwen blijven over.

Noömi besluit terug te gaan naar haar moederland. Van haar schoondochters blijft Orpa in Moab, maar Ruth gaat met Noömi mee en belooft haar niet alleen te laten. Zij spreekt ontroerende woorden van trouw, die we tot op vandaag horen in huwelijksdiensten.

Waar u gaat, zal ik gaan, waar u slaapt, zal ik slapen; uw volk is mijn volk en uw God is mijn God. Waar u sterft, zal ook ik sterven, en daar zal ik begraven worden. De HEER is mijn getuige: alleen de dood zal mij van u scheiden! Ruth 1:16-17

Trouwen

Aafke Hof en Harmannus Euving

trouwden op 21 december 1965 in de kerk van het oledorp Schoonebeek in Drenthe. "Wij hielden onze trouwdienst 's avonds, zodat er veel mensen konden komen. En ze waren er ook, om getuige te zijn van ons huwelijk en dit moment met ons te delen.

Of het een bewuste keuze was om in de kerk te trouwen?

Destijds was het voor ons eigenlijk vanzelfsprekend, maar toch...

Je gaat met zijn tweeën een avontuur aan. Je belooft elkaar trouw, je belooft om er voor elkaar te zijn, in goede en kwade dagen.

Dat is zeker iets om een zegen van onze lieve Heer over te vragen.

Tegelijk wil je het laten zien aan veel mensen in je omgeving: wij kiezen voor elkaar.

Je wilt de blijdschap en de dankbaarheid voor deze liefde met anderen delen. Samen zoek je hulp bij God voor de onbekende weg die je samen inslaat. Je hoopt dat de mensen om je heen er voor je zullen zijn, als het nodig is.

Bij de jubilea van ons huwelijk kozen we, nog bewuster dan destijds, voor een viering in de kerk en een feest met veel andere mensen. Vier de liefde in de gemeente, vieren is delen met God en mensen."

Aafke Euving-Hof (1940), oud-onderwijzeres, en Harmannus Euving (1940), oud-conrector en wethouder, wonen in Emmen en zijn lid van de Protestantse Kerk.

Rouwen

De kerk viert geen feest als iemand gestorven is. Maar aan het einde van het leven, in dagen van afscheid en rouw, is de kerk wel aanwezig met woorden van troost en bemoediging. Bij alle verdriet om een gestorven geliefde viert de kerk het leven van de overledene. De kerk gedenkt wie hij of zij was en noemt de gestorvene bij naam, net zoals hij of zij bij de doop bij naam genoemd werd. Het leven eindigt zoals het begon.

In een rouwdienst staat de overledene centraal: er klinken liederen en bijbelteksten die voor haar of hem belangrijk waren. Hoe leefde hij, hoe geloofde zij, wat betekende hij of zij voor familie en mensen om hem of haar heen? Bij de kist wordt de paaskaars aangestoken. Licht als teken van het geloof en de belofte van Gods trouw. Er klinken woorden van troost omdat de overledene nu geborgen is in de liefde van God.

Op de begraafplaats staan de mensen om het geopende graf heen. De voorganger spreekt een zegen uit en bidt het 'Onze Vader'. Zo komt er een einde aan het aardse leven van een mens. Zo begint een nieuw leven bij God. In een oude kerk loop je over grafstenen. Vroeger werden mensen die ervoor konden betalen in de kerk begraven. Daar komt de uitdrukking 'rijke stinkerds' vandaan.

Rouwen

Abraham, de vader van alle gelovigen, gaat met zijn vrouw Sara op weg naar het beloofde land omdat God het zegt. Na een lang en bewogen leven sterft Sara. Abraham rouwt om haar. Omdat hij een vreemdeling is, een rondtrekkende nomade, heeft hij geen land in bezit. Hij koopt een rotsgraf en verwerft daarmee het eerste stukje 'beloofde land'. Jaren later sterft ook Abraham. Zijn zonen begraven hem in het graf bij zijn vrouw Sara.

Hij stierf in gezegende ouderdom; na een lang leven blies hij de laatste adem uit en werd hij met zijn voorouders verenigd. Genesis 25:8

Eeuwen later schrijft de apostel Paulus in een brief aan de christenen in Rome.

Niemand van ons leeft voor zichzelf, en niemand van ons sterft voor zichzelf. Zolang wij leven, leven wij voor de Heer; en wanneer wij sterven, sterven wij voor de Heer. Dus of we nu leven of sterven, we zijn altijd van de Heer. Romeinen 14:7-8

Rouwen

Op 16 mei 2002 overleed mevrouw Palm, geboren Plomp. Vier dagen later werd zij vanuit haar eigen kerk in Wassenaar begraven. Haar zoon Lodewijk kijkt er met warmte op terug. “Mijn moeder woonde al vijftig jaar in dezelfde gemeente en was een zeer betrokken kerklid. Haar wijkpredikant kende haar goed. Zij stierf donderdagnacht en op vrijdagavond zaten wij, haar kinderen en schoonkinderen, met de predikant om de tafel om de kerkdienst voor te bereiden. Dat verliep buitengewoon plezierig.

Als kinderen wilden wij nadrukkelijk onze inbreng in de dienst hebben. Daar was alle ruimte voor. Wij droegen bijvoorbeeld suggesties aan voor gebeden en schriftlezingen. Het was een echte kerkdienst en tegelijk klonk in alles de persoon van mijn moeder door.

In de dienst werden bijbelteksten voorgelezen waar zij veel van hield. Mijn moeder had in haar *Liedboek voor de kerken* streepjes gezet bij haar favoriete liederen, met commentaar erbij. Daar hebben wij dankbaar gebruik van gemaakt. Het is goed om het samen met een voorganger te doen. Als familie ben je niet gewend om een kerkdienst voor te bereiden en van verdriet ben je soms tot weinig in staat. Bovendien gaat het om de balans: het gaat om God én het gaat om de overledene. Zelf vind ik het mooi dat de dienst pas ophoudt bij het graf. Daar klinken de laatste woorden, het Onze Vader of de geloofsbelijdenis, en dan daalt de kist.”

Lodewijk Palm (1949) is universitair docent in de geschiedenis van de natuurwetenschappen, woont in Amstelveen en is lid van de Protestantse Kerk.

PSALM
118:24
GLORIAMINI
IN DOMINO

PSALM
118:24
GLORIAMINI
IN DOMINO

ANNO 1703 HIC TERMINUS REGNI 1703

Avondmaal

Het avondmaal of de eucharistie is een bijzondere viering tijdens een kerkdienst of mis. De mensen delen brood en wijn. Soms gaan ze hiervoor met elkaar aan tafel zitten en geven elkaar een schaal met brood en een beker met wijn door. In andere kerken gaat de voorganger voorin de kerk staan. De mensen komen naar voren om brood en wijn te ontvangen.

Katholieken vieren in elke mis de eucharistie. In sommige protestantse kerken wordt elke week avondmaal gevierd, in andere een paar keer per jaar. In protestantse kerken mogen kinderen soms wel, soms niet meedoen. In de katholieke kerk mogen kinderen na hun 'eerste communie' deelnemen aan de eucharistie.

Toen Jezus voor de laatste keer met zijn leerlingen at, gaf hij hen de opdracht om hem met een maaltijd te gedenken.

Het avondmaal is een krachtig symbool dat christenen steeds opnieuw samenbrengt en inspireert.

Avondmaal

Op de avond voordat Jezus wordt terechtgesteld en gedood, gaat hij voor het laatst aan tafel met zijn leerlingen. Hij viert het Joodse paasmaal, waarbij de uittocht van de Joden uit de slavernij in Egypte wordt herdacht. God zag de ellende van zijn volk en bevrijdde hen.

Terwijl ze aten, nam hij een brood, sprak het zegengebed uit, brak het brood, deelde het uit en zei: 'Neem hiervan, dit is mijn lichaam.' En hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en gaf hun de beker, en allen dronken eruit. Hij zei tegen hen: 'Dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor velen vergoten wordt.' Marcus 14:22-24

Na deze woorden wordt Jezus opgepakt, berecht en gekruisigd. Na zijn opstanding zagen zijn leerlingen in dat Jezus bij die laatste maaltijd vooruit had gewezen op de dingen die zouden komen. Daarom zijn ze deze maaltijd blijven vieren. Tot op vandaag, tweeduizend jaar later, zien christenen het avondmaal als teken van Jezus' aanwezigheid in de wereld.

Avondmaal

Op vier zondagen per jaar houdt de Eben Haëzergemeente te Apeldoorn heilig Avondmaal. Voor Hans Leune zijn dat bijzondere momenten. “In onze gemeente zitten wij tijdens het Avondmaal op banken, aan tafels die voor in de kerk zijn neergezet. De dominee nodigt de gemeente uit om naar voren te komen. Dat gaat per tafel, net zo lang tot iedereen geweest is. De dominee laat duidelijk zien hoe hij het brood breekt, zoals Jezus’ lichaam gebroken werd, en hoe hij de wijn inschenkt, zoals Christus zijn bloed vergoten heeft. Het wordt voor iedereen zichtbaar. Het Avondmaal is, naast de prediking, een zichtbare verkondiging van het evangelie.

Sinds ik bewust tot geloof ben gekomen, ga ik altijd aan het Avondmaal. Jezus zelf nodigt ons aan tafel, het is zijn liefdesbevel. Hij heeft gezegd: ‘Doe dat tot mijn gedachtenis, totdat ik weerkom.’ Ik mag niet weigeren, ook al voel ik misschien geen behoefte. Dat heb ik wel eens, de liefde is niet altijd even sterk. Maar ik heb ervaren dat, door tóch gehoor te geven aan zijn roepstem, de Here in mijn hart kwam. Dan kwam er weer geest en leven.

Zo zeker als het brood gebroken wordt, zo zeker als de wijn vergoten wordt, zo zeker mogen wij geloven dat Christus Zijn lichaam voor ons gebroken heeft.

Dat is de essentie van ons geloof. Als dat besef doorbreekt, verdwijnt de twijfel: je ziet het, je proeft het, je wordt gesterkt. Dat alles maakt de zondag waarop Avondmaal wordt gevierd voor mij tot een echte hoogtijdag.”

Hans Leune (1945) is oud-redactiechef van het Reformatorisch Dagblad, lid van de kerkenraad van de Hervormde Wijkgemeente Eben Haëzerkerk van de Protestantse Kerk.

Kerst

Met Kerst viert de kerk het feest van de geboorte van Jezus. Er zijn overal vieringen waar miljoenen mensen heen gaan. Daar klinken bekende liederen als 'Stille nacht, heilige nacht' en 'Er is een kindeke geboren op aard'.

In sommige kerken staat een stal. Het kindje Jezus ligt in de voederbak, in het stro, in doeken gewikkeld. Maria, Jozef, een os en een ezel zijn er te vinden. De herders komen kijken met een paar schapen. Van ver, geleid door een ster, komen drie magiërs met geschenken voor het kindje: wierook, mirre en goud. Hun komst wordt gevierd op het feest van Driekoningen. Wie een boon in zijn stuk van de koek vindt, mag die dag de koning zijn.

De kerk is met Kerst vaak uitbundig versierd. Soms staat er een kerstboom. Overal in de kerk branden kaarsen, als teken van hoop in een donkere nacht. Kerst is het feest van het licht.

Vier weken voor Kerst begint de adventstijd. In de kerk gaat op elke adventszondag telkens één kaars meer aan van de vier kaarsen op de adventskrans of adventskandelaar. Veel mensen hangen een ster voor hun raam als teken van verwachting: de adventsster. Zo wordt het steeds lichter, totdat in de kerstnacht het 'licht der wereld' geboren wordt, Jezus Christus.

Kerst

Vanwege een volkstelling in opdracht van keizer Augustus reizen Jozef en Maria van hun woonplaats Nazaret naar Betlehem. Veel afbeeldingen tonen Maria, zittend op een ezel, zwanger. Ze zal gaan trouwen met Jozef. Een engel heeft haar over het kind dat zij verwacht verteld:

'Luister, je zult zwanger worden en een zoon baren, en je moet hem Jezus noemen. Hij zal een groot man worden en Zoon van de Allerhoogste worden genoemd, en God, de Heer, zal hem de troon van zijn vader David geven. Tot in de eeuwigheid zal hij koning zijn over het volk van Jakob, en aan zijn koningschap zal geen einde komen.' Lucas 1:31-33

Omdat er geen plaats was in het nachtverblijf van de stad bevalt Maria in een stal. Zij wikkelt het kind in doeken en legt hem in een voederbak. Engelen melden het goede nieuws van Jezus' geboorte aan herders in het veld.

'Wees niet bang, want ik kom jullie goed nieuws brengen, dat het hele volk met grote vreugde zal vervullen: vandaag is in de stad van David voor jullie een redder geboren. Hij is de messias, de Heer.' Lucas 2:10-11

De herders gaan direct op weg en vinden het kindje. Magiërs uit het Oosten volgen een ster die hen de weg wijst. Ze worden ook wel koningen of wijzen genoemd en krijgen namen: Caspar, Melchior en Baltazar. Ze verwijzen naar verschillende werelddelen. Zo komt heel de wereld op bezoek bij het kind.

Kerst

Op de ochtend van eerste kerstdag gaat Constanca Baag met haar twee kinderen naar de kerkdienst van de Evangelische Broedergemeente in Rotterdam. “Van jongs af aan weet ik dat op Kerstmis de geboorte van Jezus Christus wordt gevierd. Ik ben gedoopt in de Evangelische Broedergemeente en altijd meegenomen naar de kerk. Voor mij telt op die dag vooral het gevoel van saamhorigheid: met je familie, met je naaste, met de mensen in de gemeente. De kerkdienst is daar het begin van, een goede start van de dag. Ik ga zeker niet elke zondag naar de kerk. God is voor mij geen twijfelgeval, maar de kerk is voor mij niet noodzakelijk. Wat daar gebeurt, kan ik thuis ook. Bidden doe ik sowieso, dagelijks en meer dan eens. Ik leer mijn kinderen bidden, vertel hun de bijbelverhalen en natuurlijk ook het kerstverhaal. Ik vind het belangrijk dat ze dat meekrijgen.

Wie Jezus voor mij is? Mijn broer is moslim geworden. Hij vertelde over de belangrijke plaats die Jezus als profeet in de islam heeft. Maar Hij is daar niet de Zoon van God. Zoiets zet mij aan het denken. Ik twijfel niet, heus niet, maar blijf intussen wel nadenken over alles wat ik als kind heb meegekregen. Daar geef je toch je eigen interpretatie aan.”

Constancia Baag (1972) werkt als management-assistent bij het Jongerenloket in Rotterdam en is lid van de Evangelische Broedergemeente.

Pasen

Met Pasen viert de kerk dat Jezus is opgestaan uit de dood. Op paasmorgen klinken opgewekt de woorden 'De Heer is waarlijk opgestaan'.

Ruim zes weken voor Pasen begint op Aswoensdag een periode van voorbereiding, de veertigdagentijd, lijdenstijd of de vasten. Veertig dagen lang staat het komende paasfeest centraal. In deze tijd gaat het om gerechtigheid doen, bidden en vasten. Op de zondag wordt niet gevast, dat is een feestdag, de dag van de opstanding. Zo kom je, in zesentwintig dagen, toch op veertig dagen.

De zondag voor Pasen heet Palmpasen. Dan wordt het verhaal gelezen over de intocht van Jezus in Jeruzalem. Daar wordt hij toegejuicht en toegewaaid met palmtakken. De kinderen maken palmpaasstocken met een broodhaantje, snoep en slingers.

De week voor Pasen heet Stille of Goede Week. In de kerk zijn er dan extra diensten om het lijden en sterven van Jezus te gedenken. Op Witte Donderdag gedenken mensen de laatste maaltijd van Jezus met zijn leerlingen. Op Goede Vrijdag staan ze stil bij Jezus' terechtstelling en dood aan het kruis. Op Stille Zaterdag gebeurt er niets, dan is het sabbat. Jezus ligt in het graf. Het verhaal ligt stil. Pas zaterdagavond laat begint de viering van Pasen, de paaswake. Dan wordt het licht van Pasen binnengebracht en een nieuwe paaskaars aangestoken. Het licht is Jezus die met zijn opstanding de dood heeft overwonnen. Jezus leeft!

Pasen

Als Jezus Jeruzalem binnenkomt, juichen de mensen hem toe. Maar hij blijkt niet de koning die zij verwachten. Als een misdadiger wordt hij opgepakt, berecht, gemarteld en gekruisigd. Een vriend haalt zijn dode lichaam van het kruis. Hij wikkelde het in doeken en legt het in een nieuw graf, met een zware steen ervoor.

Op de eerste dag van de nieuwe week komt een van Jezus' volgelingen, Maria van Magdala, bij het graf en vindt het leeg. De steen is weggerold, alleen de doeken liggen er nog. Ze haalt er andere leerlingen bij die het ook niet begrijpen. Als Maria weer alleen is, ziet ze twee engelen die vragen: 'Waarom huil je?' 'Ze hebben mijn Heer weggehaald', antwoordt ze. Als ze omkijkt, ziet ze een man. Ze denkt dat het de tuinman is. Ook hij vraagt: 'Waarom huil je?' Dan noemt hij haar bij haar naam, 'Maria'. Zij keert zich om en ziet wie hij is: Jezus.

Maria gaat naar de andere leerlingen en vertelt: 'Ik heb de Heer gezien.' Dan vertelt ze hen alles wat Jezus gezegd heeft.

'Houd me niet vast', zei Jezus, 'ik ben nog niet opgestegen naar de Vader. Ga naar mijn broeders en zusters en zeg tegen hen dat ik opstijg naar mijn Vader, die ook jullie Vader is, naar mijn God, die ook jullie God is.' Johannes 20:17

Pasen

Op 19 april 1992, eerste paasdag, bracht Hennie Burggraaff haar tweede zoon ter wereld, Joost, broer van Michiel. “De weeën begonnen vlak na de paasnachtdienst. De volgende ochtend werd hij geboren, op de dag van het nieuwe leven, onder het klockgelui van Pasen. Mooier kun je het niet bedenken. Vijf jaar daarvoor waren Marcel en ik getrouwd, op 24 april, de vrijdag na Pasen. Toen viel Pasen ook op 19 april! Als evangelielezing in de trouwdienst hadden we gekozen voor het prachtige verhaal van de Emmaüsgangers. Het vertelt hoe twee mensen na Pasen samen op pad gaan. Onderweg komt ineens Jezus erbij, de verrezen Heer. Zij herkennen hem pas als hij het brood breekt, nadat zij hem gastvrij hebben ontvangen. Mijn man is katholiek, ik ben protestants, van huis uit gereformeerd, wij gaan naar beide kerken. Ondanks alle verschillen tussen die twee tradities weten wij: gemeenschappelijk is Jezus, Hij nodigt ons uit aan tafel.

Mijn mooiste paasdienst beleefde ik in de kathedraal van Canterbury in Engeland. De dienst begon buiten met het aansteken van een paasvuur. Daarna verzamelden wij ons in het schip van de kerk. Het was aardedonker, en de bijbelverhalen over de schepping, zondvloed en de uittocht werden gelezen. Toen trokken we gezamenlijk naar het koor van de kerk. Het orgel brak los, het koor barstte uit in gejubel, alle lichten gingen aan: in het volle licht en vol vreugde werd het paasevangelie gelezen.”

Hennie Burggraaff (1958) maakt programma's voor de NCRV-radio, woont in Hilversum en is lid van de Protestantse Kerk.

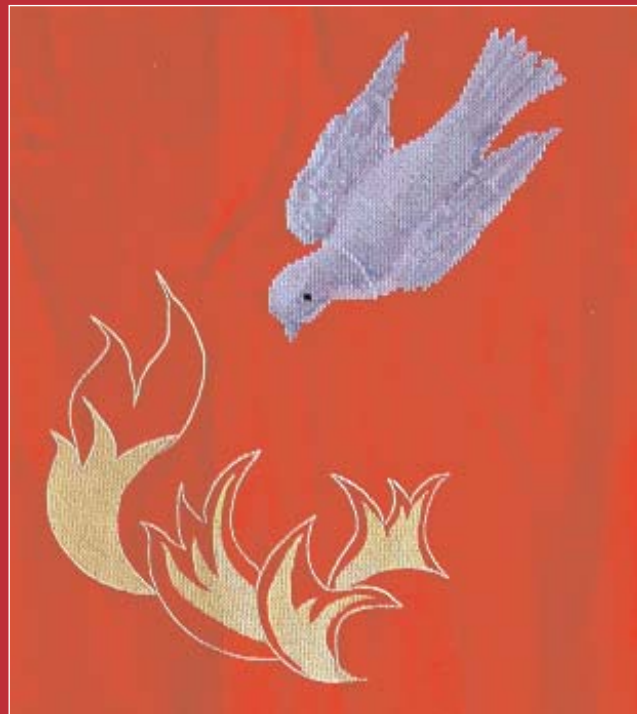

Pinksteren

Met Pinksteren viert de kerk het feest van de Geest, de heilige Geest. Het is een feest van bezieling, van inspiratie en enthousiasme, van Gods adem die mensen tot leven brengt. In veel kerken zie je symbolen die dit uitbeelden, bijvoorbeeld boven de preekstoel en in glas-in-loodramen: vlammen, vuur en de duif.

De duif komt overgevlogen uit het verhaal over de doop van Jezus en beeldt de heilige Geest uit. Op het moment dat Johannes de Doper Jezus doopt, daalt uit de hemel een duif neer. Die duif siert ook het beeldmerk van de Protestantse Kerk in Nederland.

Omdat met Pinksteren ook het begin van de kerk wordt gevierd, doen op die dag in veel kerken mensen belijdenis. Ze spreken in de kerkdienst openlijk uit dat ze geloven in God, Jezus Christus en de heilige Geest, en dat ze bij de kerk willen horen.

Pinksteren

Op de vijfstigste dag na Pasen, Pinksteren, zijn de leerlingen van Jezus bij elkaar voor het Joodse Wekenfeest. Een feest dat het verbond van God met mensen viert. Maar voor de leerlingen is het geen feest. Tien dagen eerder is Jezus opgenomen in een wolk en ten hemel gevaren. In de veertig dagen na Pasen is hij hen regelmatig verschenen. Maar op Hemelvaartsdag is hij door een wolk aan hun ogen onttrokken.

'Terwijl hij zo van hen wegging en zij nog steeds naar de hemel staarden, stonden er opeens twee mannen in witte gewaden bij hen. Ze zeiden: 'Galileërs, wat staan jullie naar de hemel te kijken? Jezus, die uit jullie midden in de hemel is opgenomen, zal op dezelfde wijze terugkomen als jullie hem naar de hemel hebben zien gaan.' Handelingen 1:10-11

De leerlingen keren terug naar Jeruzalem, naar het huis waar ze verbleven.

Plotseling klonk er uit de hemel een geluid als van een hevige windvlaag, dat het huis waar ze zich bevonden geheel vulde. Er verschenen aan hen een soort vlammen, die zich als vuurtongen verspreidden en zich op ieder van hen neerzetten, en

allen werden vervuld van de heilige Geest en begonnen op luide toon te spreken in vreemde talen, zoals hun door de Geest werd ingegeven. Handelingen 2:2-4

Op straat geloven de mensen hun oren niet. In Jeruzalem woonden Joden uit allerlei verschillende landen. Ze horen de leerlingen praten over Gods grote daden in hún moedertaal. Na Pinksteren gaan de leerlingen van Jezus de wijde wereld in. Zij brengen anderen het goede nieuws, het evangelie van Jezus Christus.

Pinksteren

Op eerste pinksterdag zit Sarah Horjus in de kerk, maar voor haar is deze dag niet uitzonderlijk anders dan een gewone zondag. “Ik ben elke dag met de heilige Geest bezig, niet alleen op Pinksteren. De heilige Geest zegt mij heel veel, het is een onmisbaar onderdeel van mijn leven. Ik vraag me wel eens af hoe mijn wereld er uit zou zien zonder de heilige Geest. Om te beginnen zou ik geen christen zijn. Het is de heilige Geest die mensen doet zeggen “Jezus is Heer”. Staat dat niet in de brief aan de Efeziërs? Dat moet je niet alleen zeggen, dat moet je ook belijden en doen.

Elke ochtend vraag ik God dat ik Hem die dag op de eerste plaats zal stellen. Ik weet dat ik afhankelijk ben van Hem, in plaats van het van mijzelf te verwachten. Dat verandert mijn leven en mijn kijk op mensen. Zo probeer ik andere mensen te zien door Gods ogen en daardoor zie ik veel waardevolle mensen. Ik leer kijken zonder vooroordelen, objectiever, uit liefde.

Toen u mij de eerste keer belde, ben ik direct in de bijbel het pinksterverhaal gaan lezen. Het sprak mij opnieuw heel erg aan. Toen pas besepte ik hoe anders mijn leven zou zijn als de heilige Geest er niet was.”

Sarah Horjus (1984) studeert psychomotorische therapie in Zwolle en is lid van de internationale christelijke studentenvereniging Navigators.

Uitgave van

Protestantse Kerk Nederland

De Protestantse Kerk in Nederland ontstond op 1 mei 2004 als resultaat van de vereniging van drie kerken: de Evangelisch-Lutherse Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden, de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Nederlandse Hervormde Kerk. De Protestantse Kerk staat voor betrokkenheid op God, op elkaar en op de wereld.

Leden

De Protestantse Kerk heeft ongeveer 2,5 miljoen leden. Zij zijn lid van een van de ruim 2000 plaatselijke protestantse gemeenten. De meeste plaatselijke gemeenten beschikken over een kerkgebouw waar de gemeenteleden op zondag samenkomen om de kerkdiensten te vieren. In de rest van de week zijn er andere activiteiten. In iedere gemeente zijn gesprekskringen of leerhuizen te vinden over tal van onderwerpen. Een groot aantal vrijwilligers zet zich in om het christelijk geloof handen en voeten te geven, bijvoorbeeld door middel van het diaconaat. De kerk spant zich onder andere in voor armoedebestrijding en de zorg voor kwetsbare

groepen in de samenleving. Ook zijn er vrijwilligers die bezoekwerk doen en een luisterend oor bieden aan mensen in crisissituaties.

Kerkinactie

In Utrecht is de arbeidsorganisatie van de Protestantse Kerk gevestigd, en ook de organisatie voor zending en (wereld)diaconaat onder de naam Kerkinactie. Kerkinactie werkt mede namens een tiental kleinere kerken en oecumenische organisaties in Nederland en in ontwikkelingslanden over de hele wereld. Uitgangspunt van Kerkinactie is dat ieder mens recht heeft op respect en een menswaardig bestaan, ongeacht geloof, politieke overtuiging, ras, sekse of nationaliteit.

Oecumene

De Protestantse Kerk wil voortdurend op zoek blijven naar nadere samenwerking met christenen, in eigen land en daarbuiten. De Protestantse Kerk is daarom lid van de Raad van Kerken in Nederland en van een aantal internationale oecumenische organisaties.

Het Nederlands Bijbelgenootschap

Het NBG bestaat al sinds 1814 en heeft als doel de bijbel te vertalen en beschikbaar te stellen en het bijbelgebruik in Nederland te stimuleren. Op al die terreinen vervult het NBG een actieve rol. Zo verscheen in 2004 de Nieuwe Bijbelvertaling en komt in 2006 de speciale Jongerenbijbel uit. Met projecten als de Arkventure en het Labyrint probeert het NBG de bijbel op een aantrekkelijke manier onder de aandacht te brengen. Daarnaast ondersteunt het NBG het bijbelwerk in het buitenland. Het NBG is voor de uitvoering van zijn taken aangewezen op de (financiële) steun van leden, giftgevers en andere relaties. Voor meer informatie: www.bijbelgenootschap.nl

De Katholieke Bijbelstichting

In 2006 bestaat de Katholieke Bijbelstichting 45 jaar. Op 8 februari 1961 gestart als de uitgever van de katholieke Willibrordvertaling van de bijbel is de KBS uitgegroeid tot een uitgeverij met een breed en eigentijds aanbod voor jong en oud. Met prachtige uitgaven en met ondersteunen-

de diensten wil de KBS een breed publiek helpen om de bijbel te leren kennen, beter te begrijpen en van dit geloofs- en cultuurboek te genieten. We willen mensen helpen te 'lezen om te leven'.

De KBS-website geeft een goed beeld van haar ideeën, activiteiten en uitgaven: www.rkbijbel.nl
In de webwinkel zijn de producten rechtstreeks te bestellen.

Bijbel10daagse

Van 27 oktober tot 6 november 2006 organiseren het NBG en de KBS de tweede Bijbel10daagse. Tijdens de tiendaagse zal de Nationale Bijbelzondag in heel veel kerken en parochies worden gevierd. Tien dagen lang staat de bijbel in heel Nederland in de belangstelling. Het thema dit jaar is: *Feesten in de Bijbel*. Kijk op www.bijbel10daagse.nl voor een overzicht van de activiteiten in het land en voor mogelijkheden om aan te sluiten bij deze tiendaagse.

Colofon

'De kerk viert feest!' is een uitgave van de Protestantse Kerk in Nederland, het Nederlands Bijbelgenootschap en de Katholieke Bijbelstichting.

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt door Kerkinactie.

Redactie

Hanna van Dorssen, Sietske Renting, Hester Oosterbroek

Eindredactie

Janet van Dijk

Verder werkten mee

Marja Meerburg, Pia Wolhuis en de Protestantse Gemeente van de Dorpskerk Abcoude

Teksten

Kees Posthumus

Vormgeving

Oblong, Jet Frenken, Echten

Druk

JB & A Drukkerij en Prepress, Wateringen

Beelden

Fotografie Dorpskerk Abcoude: Rutger Oolbekkink

Fotografie portretten: Soraya Ebrahimi

Beeldredactie: Sandra Haverman

p. 8, detail van de preekstoel in de Dorpskerk van Abcoude
p.12, Kees de Kort, uit: Kijkbijbel, NBG 1992

p. 16, Begrafenis van Abraham, uit: Figures de la Bible.
Demonstrans les principales histoires de la Sainte Ecriture,
Amsterdam [ca.1650], herkomst foto Bibliotheek NBG Haarlem

p. 20, Triptiek met het laatste avondmaal, Dieric Bouts,
De Vlaamse Primitieven, Amsterdam University Press (AUP)

p. 24, De geboorte van Jezus, Abraham Bloemaert (AUP)

p. 28, Christus' verschijning aan Maria Magdalena, uit: Oud en
Nieuw Testament. Platen naar Julius Schnorr von Carolsfeld,
Rotterdam 1875, herkomst foto Bibliotheek NBG Haarlem

p. 32, De Heilige Geest, Jan Dijker (AUP)

Bestellen

Bestellen

U kunt deze uitgave bestellen bij de afdeling brochureverkoop van de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland

Postbus 8504

3503 RM Utrecht

tel. (030) 880 13 37

e-mail brochureverkoop@pkn.nl

of bij het Nederlands Bijbelgenootschap

Postbus 620

2003 RP Haarlem

tel. (023) 514 61 61

e-mail venv@bijbelgenootschap.nl

De prijs is € 2,95. Bij bestelling van 10 of meer exemplaren wordt de prijs € 1,95 per exemplaar.
U betaalt geen verzendkosten.

Eerder verscheen 'De kerk is open!' (2005). Dit boekje is nog verkrijgbaar bij de afdeling brochureverkoop van de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland.
Voor bestelgegevens zie boven.

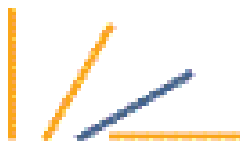
september 2006

Protestantse Kerk

Nederlands

Bijbelgenootschap

www.kerkinactie.nl
geloven – helpen – bouwen

KBS

www.pkn.nl
www.bijbelgenootschap.nl
www.kerkinactie.nl
www.rkbijbel.nl